

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2010-4-43 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 10-36/578-208
Karar Tarihi : 12.5.2010

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, Mehmet Akif ERSİN, İsmail Hakkı
KARAKELLE, Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER : Kerem TOMUR, Ali Fuat KOÇ

C. BAŞVURAN : Ercan ÖZDEMİR
Schonbrunnenschloss str. 34/3/6 A-1120 Viyana AVUSTURYA

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILANLAR : Pegasus Hava Taşımacılığı A.Ş.
Basın Ekspres Yolu No:2 34303 Halkalı/İstanbul

E. DOSYA KONUSU: Pegasus Hava Taşımacılığı A.Ş. (Pegasus Hava Yolları)'nın 2004 yılından itibaren her yıl Haziran-Eylül döneminde Viyana-İstanbul seferleri için Viyana'da bulunan koordinatörü aracılığı ile bu şehirde bulunan Akın, Side ve Yılmaz Seyahat acenteleri ile "gizli koltuk satış anlaşması" yaptığı, bu şekilde sezonluk biletlerin takriben % 17'sinin hiçbir duyuru yapılmaksızın sadece adı geçen acentelere verildiği, kendileri gibi diğer acentelerin ise mağdur olduğu, haksız rekabete neden olduğu iddiası.

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Pegasus Hava Yolları'nın Viyana'da bulunan Akın, Side ve Yılmaz Seyahat acenteleri ile 2004 yılından itibaren her yıl Haziran-Eylül döneminde Viyana-İstanbul seferleri için "gizli koltuk satış anlaşması" yaptığı, bu şekilde sezonluk biletlerin takriben % 17'sinin hiçbir duyuru yapılmaksızın sadece adı geçen acentelere verildiği, diğer acentelerin haksız rekabete neden olan uygulama nedeniyle mağdur olduğu ileri sürülmektedir.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 12.2.2010 tarih ve 1217 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 15.3.2010 tarih ve 2010-4-43/İİ-10-KT sayılı İlk İnceleme Raporu, 24.3.2010 tarih ve 10-26 sayılı Kurul toplantısında görüşülmüş ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. ve 6. maddelerinin ihlaline ilişkin bir soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının belirlenmesi amacıyla, Kanun'un 40/1. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına 10-26/375-M sayı ile karar verilmiştir.

İlgili karar uyarınca düzenlenen 5.5.2010 tarih ve 2010-4-43/ÖA-10-258.KT sayılı Önaraştırma Raporu 7.5.2010 tarih ve REK.0.08.00.00-110/164 sayılı Başkanlık önergesi ile 10-36 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da, Pegasus Hava Yolları hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı görüşüne yer verilmiştir.

10-36/578-208

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Hakkında Öneri Yapılan Taraf- Pegasus Hava Taşımacılığı A.Ş.

50 Pegasus Hava Yolları, 1990 yılında Aer Lingus, Silkair Yatırım ve Net Holding'in ortak girişimiyle İstanbul'da kurulmuş, Mayıs 1990'da ilk uçuşunu gerçekleştirmiştir. Bugün itibarıyla iştiraki olan İzAir ile birlikte Boeing 737-800'lerin de içinde bulunduğu 24 uçaktan oluşan bir filoya sahiptir. Şirket, Türkiye'den 17 ülkedeki 100'ü aşkın farklı noktaya tarifeli ve charter uçuşlar yapmaktadır. Ayrıca, charter operasyonları dışında ekstra kapasite gerektiğinde diğer havayolu şirketlerine wet leasing (kiralama) hizmeti de vermektedir.

ESAS Holding, Ocak 2005'te Pegasus Hava Yolları'nın tamamını satın almıştır. Şirket iç hat tarifeli uçuşlarına 1.11.2005 tarihinde başlamıştır ve İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı'ndan iç hatlarda Adana, Ankara, Antalya, Bodrum, Dalaman, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, İzmir, Kayseri, Malatya, Mardin, Samsun, Trabzon ve Van dış hatlarda ise Amsterdam, Atina, Basel, Berlin, Brüksel, Düsseldorf, Krasnodar, Kopenhag, Köln, Lefkoşa, Londra, Münih, Stuttgart, Tahran, Viyana ve Zürih'e tarifeli seferler ile uçmaktadır.

60 I.2. İlgili Pazar

İnceleme konusu olay çerçevesinde, ilgili ürün pazarı "havayolu ile yolcu taşımacılığı hizmetleri pazarı"; ilgili coğrafi pazar ise "İstanbul (Türkiye)-Viyana (Avusturya) hattı" olarak belirlenmiştir.

I.3. Yapılan Tespitler ve Değerlendirme

Yukarıda ifade edildiği üzere başvuru konusu iddialar, Pegasus Hava Yolları'nın Viyana çıkışlı uçuşlarında üç seyahat acentesine diğer acentelere nazaran avantajlı koşullar sağladığı, bu uygulamanın ise söz konusu üç acenteyi tekel/kartel konumuna sürükleyen ve rekabeti bozan nitelikte olduğu şeklindedir.

70 Pegasus Hava Yolları'nın İstanbul-Viyana hattında gerçekleştirilen havayolu ile yolcu taşımacılığı pazarında hâkim durumda olması halinde, şikâyet konusu uygulamanın Viyana merkezli faaliyet gösteren acenteler arasında ayrımcılığa yol açtığı ve bu şekilde rekabetin bozulduğu değerlendirilebilir. Pegasus Hava Yolları'nın ilgili pazarda hâkim durumda olmaması halinde ise, şikâyet konusu uygulama, doğru olarak kabul edilse bile, bir teşebbüsün kendi ticari karar alma ve uygulama serbestisi içerisinde uyguladığı pazarlama stratejisi ve bu bağlamda ilgili şirketin belirli acenteler ile çalışmayı tercih etmesi ile ilişkilidir.

80 Dosya mevcudu bilgilere göre, Pegasus Hava Yolları'nın Viyana-Türkiye arasındaki uçuşları 2006 yılından itibaren yaz döneminde kısıtlı sürede icra edilmektedir. 2010 yılı için bu süre 12.6.2010-30.10. 2010 tarihleri arasındadır. Bu dönemde, söz konusu hatta, karşılıklı olarak, Haziran 2010-Eylül 2010 tarihleri arasındaki dönem için 11 sefer, Eylül 2010-Ekim 2010 arasında ise haftada 3 sefer gerçekleştirilmesi planlanmıştır.

Öte yandan, Türk Hava Yolları A.O. (THY) bütün yıl boyunca Viyana-Türkiye arasında haftada karşılıklı 30 sefer düzenlemektedir. Avusturya Havayolları ise haftada karşılıklı 11 sefer düzenlemektedir.

Viyana-Türkiye hattında uçan THY ve Avusturya Hava yolları dışındaki firmalar göz önünde bulundurulmadan hesaplandığında bile, Pegasus Havayollarının pazar payı Haziran, Temmuz ve Ağustos aylarında sefer bazında % 21, Eylül ve Ekim aylarında,

10-36/578-208

% 7 yılın kalanında ise % 0'dır. Buna göre, tüm yıl ortalaması alındığında şikâyete konu şirketin pazar payı % 4 bile olmamaktadır.

- 90 Yukarıda yer verilen bilgiler ve THY'nin gerek iç gerekse de dış hatlarda havayolu ile yolcu taşımacılığı pazarında sahip olduğu lider konumu tespit eden Rekabet Kurulu kararları ışığında, İstanbul-Viyana hattında gerçekleştirilen havayolu ile yolcu taşımacılığı pazarında hâkim durumda bulunmayan Pegasus Hava Yolları hakkında 4054 sayılı kanun kapsamında soruşturma açılmasına yer olmadığı kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve dosya kapsamına göre; dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.